GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M3 / 6A ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI ÎNFIINȚAREA DE ACTIVITĂȚI NON-AGRICOLE

PROGRAMUL NAŢIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020 Program finanţat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin **FONDUL EUROPEAN AGRICOL P ENTRU DEZVOLT A RE RURAL Ă**
E UROPA INVESTEȘTE ÎNZONELE RURALE

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potenţialilor solicitanti ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) şi constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerinţelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naţionale şi comunitare. Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecţie, aprobare şi derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conţine lista indicativă a tipurilor de investiţii pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele şi acordurile pe care trebuie să le prezentaţi, modelul Cererii de Finanţare, al Planului de afaceri, ale Contractului de Finanţare, precum și alte informaţii utile realizării proiectului şi completării corecte a documentelor.
Ghidul Solicitantului, precum şi documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naţionale şi comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

CUPRINS

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE 3

1.1 CONTRIBUŢIA MĂSURII M3 / 6A ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI ÎNFIINȚAREA DE ACTIVITĂȚI NON-AGRICOLE 3

Capitolul 2 PREZENTAREA MASURII M3/6A 4

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE 4

2.2 CONDIŢII MINIME OBLIGATORII /DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SRIJINULUI 7

2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE 9

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE 12

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECŢIE A PROIECTULUI 13

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL 16

Capitolul 3 ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MASURA 3/6A 17

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ŞI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE 18

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL 21

Capitolul 4 24

INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE 24

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANŢARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE) 24

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE 27

4.3 DICŢIONAR DE TERMENI 28

4.4 ABREVIERI 33

4.5 LEGISLAŢIE EUROPEANĂ ŞI NAŢIONALĂ APLICABILĂ 33

4.6 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ 36

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUŢIA MĂSURII M3 / 6A ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI ÎNFIINȚAREA DE ACTIVITĂȚI NON-AGRICOLE

Măsura va viza stimularea mediului de afaceri rural, în special privind crearea de activităţi productive (inclusiv în sectoare cu potential de creştere) şi furnizarea de servicii primare pentru populaţie. Prin această măsură care vizează încurajarea antreprenoriatului și înființarea activităților non-agricole în mediul rural, teritoriul GAL ar putea beneficia de o bună dezvoltare a afacerilor care ar conduce la reducerea sărăciei existente în zonele rurale. Sprijinirea creării și dezvoltării microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici în domenii non-agricole va crea noi locuri de muncă în zonele rurale și va conduce la absorbția surplusului forței de muncă din sectorul agricol. Stimularea activităților turistice, meșteșugărești și a celor care asigură servicii pentru populație va creşte gradul de atractivitate al zonelor rurale, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice, atenuând astfel o serie de puncte slabe identificate pe teritoriul GAL, cum ar fi: riscul de excluziune socială, abilităţi scăzute antreprenoriale ale populaţiei rurale și tendința de migrare către orașe.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală – III obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol;
- Încurajarea antreprenoriatului și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;
- Dezvoltarea activităților turistice pentru valorificarea potențialului teritoriului;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile art. 5, Reg.(UE) nr. 1305/2013 :

- P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19, alin.1, lit. a (ii) din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - ajutor la înființarea întreprinderii pentru activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

- 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare - Măsura sprijină dezvoltarea de activități inovative care se realizează pentru prima dată în teritoriul GAL, care oferă soluții pentru rezolvarea problemelor socio-economice și fructifică oportunitățile existente. Diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind

astfel atractivitatea teritoriului. De asemenea, dezvoltarea activităților turistice determină afluxul de turiști care aduc inovare pe cuprinsul teritoriului prin know-how și mentalități noi.

Mediul și clima - Activitățile meșteșugărești și turistice sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Prin faptul că beneficiarii acestei măsuri care realizează activităţi inovative au prioritate pentru a dezvolta aceste activităţi prin accesarea măsurii M3/6A Investiţii în activități non-agricole pentru dezvoltarea teritoriului, se realizează complementaritatea între aceste două măsuri. De asemenea, această măsură este complementară şi cu măsura M6/6B Investiţii în realizarea serviciilor şi infrastructurii educaţionale, sociale şi medicale, deoarece minorităţile, tinerii sau femeile care participă la activităţile care încurajează antreprenoriatul desfăşurate în cadrul centrelor multiscop finanţate prin această măsură, beneficiază de punctaje suplimentare în cadrul criteriului de selecţie specific.
Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M3/6A contribuie la îndeplinirea priorităţii P6 prin promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale şi este sinergică cu măsurile M4/6A, M5/6B, M6/6B, M7/6B, M8/6C și M9/3A/6B.

Capitolul 2 PREZENTAREA MASURII M3/6A

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanţii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups);

Micro-întreprinderile şi întreprinderile mici, nou înfiinţate precum si cele cu o vechime de maxim 3 ani fiscali (*start-up*) trebuie să fie înregistrate la ONRC şi să-şi desfăşoare activitatea pe teritoriul GAL (atât sediul social, cât şi punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate pe teritoriul GAL).

Atenție! ! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

ARIA DE APLICABILITATE
Teritoriul parteneriatului este constituit din urmatoarele unităţi administrativ-teritoriale ale judeţul Mureș: Band, Grebenişu de Câmpie, Sânpetru de Câmpie, Valea Largă, Zau de Câmpie, Pogăceaua, Papiu Ilarian, Iclănzel, Râciu, Şăulia, precum şi de oraşul Sărmaşu, proiectele urmand sa se implementeze si sa dezvolte acest teritoriu.

Pentru a fi eligibili solicitanții care la data depunerii Cererii de Finanțare aveau autorizat codul CAEN propus prin proiect, au obligația de a depune o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea pentru care solicită finanțare.

Nu sunt eligibili solicitanţii ai căror asociaţi/acţionari deţin părţi sociale în cadrul altor întreprinderi care **îşi desfăşoară activitatea în baza aceluiaşi cod CAEN autorizat** la ONRC, ca cel propus prin Planul de afaceri sau a unor coduri CAEN complementare acestuia, autorizate.

Nu sunt eligibili solicitanții în cadrul cărora se regăsesc asociaţi/acționari - persoane fizice rude de gradul I sau care sunt soț/soție cu asociati/actionari in cadrul altei intreprinderi care solicită în cadrul aceleiaşi sesiuni sau au beneficiat de sprijin financiar forfetar prin sub-măsura 6.2 *„Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”* și/sau prin *Măsura M3 / 6A GAL* pentru ***aceleași tipuri de activități sau activități complementare***.

În acest sens solicitanții vor declara că nu se află în această situație (bifă în Secțiunea F – a Cererii de Finanțare).

Sprijinul financiar forfetar pentru înființarea de activități neagricole poate fi accesat o singură dată prin sM 6.2 sau prin Măsura M3/6A cu condiţia ca asociații/acționarii solicitantului să nu dețină această calitate în cadrul altor întreprinderi care au beneficiat de sprijin nerambursabil forfetar prin aceste măsuri.

În situaţia solicitanților cu asociați/ acționari comuni **doar un singur solicitant** poate fi eligibil, **o singură dată,** pentru sprijin financiar nerambursabil forfetar în cadrul sub-măsurilor 6.2 (AFIR) şi M3/6A (GAL).

Un singur membru al unei gospodării agricole poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe **M3/6A** pe intreaga perioada de programare 2014-2020.

Categoriile de solicitanţi eligibili în cadrul Masurii M3/6A *„Sprijin pentru infiintarea de activităţi neagricole în zone rurale ”*, **în funcţie de forma de organizare sunt:**
- **Persoană fizică autorizată** -înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 *privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale,* cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv** – **SNC** - înființată în baza Legii *societăţilor* nr. 31/1990*,* republicata, cu
- **Societate în comandită simplă** – **SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990*, republicata* cu modificările şi completările ulterioare);
- **Societate pe acţiuni** – **SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990*,* republicată cu modificarile şi completările ulterioare;
- **Societate în comandită pe acţiuni** – **SCA** înființată în baza Legii nr. 31/1990*,* republicată cu modificările şi completările ulterioare;
- **Societate cu răspundere limitată** – **SRL** înființată în baza Legii nr. 31/1990*, republicata,* cu modificările şi completările ulterioare; *În categoria SRL-uri este inclusă și micro-întreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării şi dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilităţi pentru micro-întreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfăşoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăţi cu răspundere limitată, în condiţiile Legii nr. 31/1990 privind societăţile comerciale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.*

- **Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990 *privind reorganizarea unitatilor economice de stat ca regii autonome si societati comerciale*, cu modificările şi completările ulterioare);
- **Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 *privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, republicată,* respectiv **societăți cooperative meșteșugărești și societăți cooperative de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activităţi neagricole;
-

Atenție! În cadrul M3/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanţii eligibili trebuie să se încadreze în categoria:
- **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- **Întreprindere mică** – **între 10 şi 49 de salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza ***Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii*** și a ***Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate***, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 *privind stimularea înființării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii,* cu modificările şi completările ulterioare.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deţinute ori la dreptul de a exercita o influenţă dominantă, se vor respecta prevederile art.4 din Legea nr. 346/2004.

Intreprinderile autonome sunt definite la art. 4 din Legea nr. 346/2004, intreprinderile partenere la art. 4 iar intreprinderile legate la art. 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii.O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puţin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivităţi publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariaţi, cifra de afaceri netă anuală şi activele totale sunt cele raportate în situaţiile financiare aferente exerciţiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acţionarilor sau asociaţilor'' conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situaţiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 şi 4, aceasta nu îşi va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depăşirea acestor plafoane se produce în două exerciţii financiare consecutive.", conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.
Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.
Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- **Solicitanții/beneficiarii după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR**, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

Categoriile de solicitanți restricționați de la finanțare, sunt:
- **Beneficiarii de sprijin prin sub-măsura 6.2, precum și beneficiarii masurii M3/6A.**

Se verifica daca solicitantul se afla in oricare din situatiile:
- este inscris in Registru special de inregistrare a cererilor de finantare neconforme (pentru proiectele declarate neconforme de doua ori in decursul aceleiasi sesiuni de depunere proiecte)?
- este inscris in Registru special de inregistrare a cererilor de finantare conforme (pentru proiecte retrase de doua ori in decursul aceleiasi sesiuni de depunere proiecte)?
Daca acesta se afla intr-un din situatiile sus mentionate cererea de finantare va fi declarata neconforma.

Beneficiarii indirecți:
- Populația teritoriului GAL;
- Minoritatea romă

2.2 CONDIŢII MINIME OBLIGATORII /DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul masurii M3/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:
- **Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili**
- **Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri prin care să demonstreze viabilitatea economică a activității;**
- **Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura de finanțare**
- **Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate pe teritoriul GAL;**
- **Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 6 luni de la data notificării de primire a sprijinului;**
- **Înaintea solicitării tranșei finale, beneficiarul trebuie să facă dovada că a implementat corect planul de afaceri (conf. art. 19 din Reg. 1305/2013).** *Indeplinirea acestei conditii de eligibilitate se va realiza prin comercializarea produselor/prestarea serviciilor în procent minim de 30% din valoarea primei tranşe de plată.*

Dacă pe parcursul perioadei de **implementare** sau de **monitorizare** a proiectului se încalcă cel puţin un criteriu de eligibilitate, de selecţie sau se modifică amplasamentul propus prin Cererea de Finanţare respectiv în Planul de Afaceri fara acordul AFIR , Contractul de Finanțare se reziliază și se procedează la recuperarea întregului sprijin.

Implementarea proiectului

Perioada de implementare a proiectului (a planului de afaceri) este de maximum 33 de luni de la încheierea contractului de finanțare până la data depunerii dosarului celei de-a doua tranșe de plată. Data deciziei de acordare a sprijinului reprezinta data semnarii Contractului de Finantare

Monitorizarea proiectului

Perioada de monitorizare a proiectului este de 3 ani de la data efectuării ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

PLANUL DE AFACERI se completează utilizând Anexa ”Planul de afaceri” de la Cererea de Finanțare **și va include cel puțin următoarele:**

- **Titlul** proiectului, **data** întocmirii acestuia;
- **Prezentarea situației economice inițiale a solicitantului** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii, facilități de producție, dotarea);
- **Prezentarea etapelor** pentru dezvoltarea noilor activităţi ale solicitantului (planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu);
- **Prezentarea obiectivelor – (general, obligatoriu de îndeplinit și cele specifice) -** care se intenţionează a fi atinse prin realizarea investiţiilor propuse prin planul de afaceri ;
- **Prezentarea detaliată a acțiunilor** şi **resurselor** aferente (materiale, umane şi financiare) necesare pentru dezvoltarea activităţilor beneficiarului, cum ar fi investiţiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităţilor întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilităţi/competenţe ale angajaţilor.

Obiectivul obligatoriu de îndeplinit constă în dovada desfășurării activităților comerciale în cadrul proiectului: documente aferente producţiei comercializate sau a activităţilor prestate. Pentru acest obiectiv solicitantul stabilește un procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată. Acesta trebuie realizat până cel târziu la depunerea celei de-a doua cereri de plată.

Prin acțiunile propuse în Planul de afaceri trebuie să se asigure fezabilitatea proiectului și continuitatea activității după incetarea acordării sprijinului, pe toată perioada de execuție și monitorizare a proiectului. La depunerea celei de-a doua cereri de plată, beneficiarul trebuie să facă dovada desfăşurării activităţilor comerciale prin realizarea procentului stabilit pentru obiectivul obligatoriu de îndeplinit. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

Obiectivele specifice sunt **minimum 2 - maximum 5** iar ponderile aferente fiecăruia sunt de minimum 20% și vor fi stabilite în funcție de importanța acestora la realizarea obiectivului general propus prin proiect.

Atenție!

- **Suma procentelor** tuturor obiectivelor specifice **trebuie să fie 100%.**
- În cadrul obiectivelor specifice **nu se poate include obiectivul obligatoriu** de îndeplinit (comercializarea sau prestarea activităților).
- În situația în care la data solicitării celei de-a doua tranșe de plată se constată neîndeplinirea unuia/mai multor obiective specifice prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda la recuperarea unei sume, proporțional cu ponderea aferentă obiectivului/obiectivelor nerealizate (se aplică la întreaga valoare a sprijinului).

Se va avea în vedere ca la întocmirea PA și implementarea acestuia, cheltuielile operaționale propuse (salarii, materii prime, materiale consumabile, alte cheltuieli cu capitalul de lucru), să deservească exclusiv activitatea propusa in PA și să concure la îndeplinirea și realizarea PA.

Pentru desfășurarea activităților propuse prin proiect **solicitantul trebuie să asigure infrastructura necesară** (echipamente, utilaje, dotări, teren construit/neconstruit etc) și**, în secundar, poate să asigure capitalul de lucru** (achiziție materii prime, materiale etc). Se va asigura continuitatea activităților finanțate prin proiect după acordarea celei de a doua tranșe de plată.

Modificarea Planului de afaceri

Beneficiarul poate solicita modificarea Planului de afaceri de cel mult două ori în perioada de implementare a acestuia, în baza unei justificări fundamentate, care să nu conducă la modificarea obiectivului obligatoriu, afectarea obiectivului general si a criteriilor de eligibilitate sau sa modifice criteriile de selecție sub limita de punctaj care a determinat selectia proiectului. Modificarea amplasamentului se poate realiza numai o singură dată, in conditiile mentinerii criteriilor de eligibilitate si de selectie. Modificarea amplasamentului se poate face numai pentru proiectele care nu presupun lucrări de construcții – montaj. De asemenea, se pot modifica procentele aferente obiectivelor specifice cu maximum 10%, fără eliminarea acestora și cu menținerea nivelului minim de 20% aferent fiecărui obiectiv specific (de exemplu: un procent de 25% aferent unui obiectiv specific poate să crească cu 10% , ajungând la 35% dar nu poate scădea mai mult de 20%).

Cu titlu de exemplu, se acceptă modificarea acțiunilor (prin eliminare sau adăugare) cu condiția să nu se aducă atingere obiectivului specific și procentul aferent acestuia. Face excepție achiziția de teren ca acțiune în cadrul unui obiectiv specific.

În perioada de valabilitate a contractului de finanțare, nu vor fi modificate obiectivele pe care solicitantul se angajează să le realizeze în cadrul Planului de afaceri şi pentru care a primit punctaj la selecţie, aceasta fiind o condiţie obligatorie pentru menţinerea sprijinului.

Atenție! Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere prin Măsura 02** – aceste servicii nu vor mai fi incluse in Planul de afaceri. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finantare şi dacă se constată dubla finanţare, **proiectul devine neeligibil.**

2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE

Activitatea principală pentru care se solicită finanțare prin masura M3/6A trebuie să se regăsească în Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul masurii M3/6A . (Anexa nr. 7, Anexa 8)

Sprijinul se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor specifice care conduc la realizarea obiectivului general al proiectului și care se regăsesc în Planul de afaceri.

Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru, capitalizarea întreprinderii şi activităţile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, corespunzatoare activitatii codului CAEN din cererea de finantare, sunt eligibile, indiferent de natura acestora, cu excepția achiziţionării de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Actiuni eligibile:

- Înființarea și dotarea cooperativelor meșteșugărești pentru comunitatea romă
- Crearea și dotarea de ateliere meșteșugărești și ateliere de producție;
- Crearea de infrastructuri pentru cazarea turiștilor prin transformarea, modernizarea şi dotarea gospodăriilor țărănești (case de oaspeţi);
- Amenajarea de trasee turistice și crearea de facilități de agrement;
- Înființarea și dotarea serviciilor pentru dezvoltarea economică a teritoriului (agenții de turism, servicii de cazare, etc.) ;
- Înființarea și dotarea altor activități non-agricole care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului.

Condiții speciale pentru eligibilitatea anumitor tipuri de cheltuieli:

(1) **Cheltuieli cu achiziţia de terenuri**

Avand în vedere obiectivele masurii M3/6A, care vizează diversificarea economiei rurale prin creşterea numărului de micro-întreprinderi şi întreprinderi mici în sectorul neagricol, crearea de servicii şi locuri de muncă în spaţiul rural, precum şi încurajarea menţinerii şi dezvoltării activităţilor meşteşugăreşti tradiţionale, **achiziţionarea de teren nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri.**

Spatiul rural in conceptia LEADER reprezinta teritoriul acoperit de GAL.

În vederea prevenirii utilizării alocării financiare aferente masurii M3/6A preponderent pentru achiziţionarea de teren construit/neconstruit, această acţiune este admisă cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerinţe:

- **Suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziționarea terenului construit/neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat. În Planul de afaceri se demonstrează necesitatea achiziţionării terenului în vederea dezvoltării afacerii şi realizării obiectivului general al proiectului;
- Achiziţia de teren reprezintă o **acţiune în cadrul unui obiectiv specific** al Planului de afaceri.
- In cazul in care prin proiect, solicitantul propune achizitie de teren, in Planul de afaceri se va menţiona obligatoriu localitatea in care va fi achizitionat terenul aferent realizarii activitatilor propuse prin proiect ; solicitantul/beneficiarul este obligat sa implementeze proiectul in localitatea respectiva, mentionata in Planul de afaceri, sub sanctiunea rezilierii proiectului.
- Achiziționarea unei construcții poate fi eligibilă **numai** împreună cu terenul aferent, valoarea totală teren+construcție trebuie să se încadreze în **limita a 10% din valoarea sprijinului acordat**.
  Nu se acceptă achiziția apartamentelor/birourilor in spații rezidențiale, respectiv, de birouri.

Dacă la verificarea celei de-a doua tranșe de plată se constată faptul ca **suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziția terenului construit/neconstruit **este mai mare de 10%** din valoarea nerambursabilă aferentă **obiectivelor indeplinite** (calculată conform procentelor), cea de-a doua tranșă de plată va fi diminuată cu **diferența** până la suma acceptată.

În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un **debit de recuperat din prima transă de plată**.

(2) **Cheltuieli cu mijloacele de transport specializate**

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanța umana;
- Autospeciala pentru salubrizare;
- Masina specializata pentru intervenții, prevazuta cu nacelă pentru execuția de lucrări la înalțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoşasiu - exclus cap tractor și remorca autocisterna sau una din ele separat)
- Mașina de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fară a putea fi detașat).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii:

- mijlocul de transport sa fie incadrat in categoria N1 sau N2 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces in cabina;
- sa fie modificat constructiv si omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusa prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atestă că autovehiculul este dotat conform Hotarârii Consiliului Național 2016; RAR va face mențiunea „echipare specifică intervenții medicină veterinară”
- in cartea de identitate a vehiculului trebuie inregistrata mentiunea speciala din care sa reiasa modificarea de structura, conform cerintelor autoritatii publice de resort si legislatiei in vigoare.
- mijlocul de transport **nu va fi folosit pentru alte activitati** decât pentru cele propuse prin proiect.

Toate aceste mijloace de transport trebuie sa fie ***numai de tipul autosasiu***. La ultima tranșa de plată se va aduce **obligatoriu omologarea RAR**.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:
a) bărci cu rame, canotci, caiace, canoe, bărci cu vele
b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete)
c) ambarcatiuni de agrement autopropulsate tip barcă cu motor și barca cu vele si motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piata și/ sau punere în funcțiune a ambarcațiunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

Atenție: Tipurile de ambarcatiuni mentionate la punctele a), b),c) vor fi achizitionate doar în scop de agrement!

Sunt eligibile si cheltuielile cu mijloacele de transport de agrement (ATV, biciclete, trotinete, etc)

In cazul proiectelor prin care se propune achizitia de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligatia de a utiliza echipamentele achizitionate **numai in scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect si numai in aria geografica descrisa in Planul de afaceri**.
In cazul in care in perioada de valabilitate a Contractului de Finantare (inclusiv in perioada de monitorizare) se constata **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă și nu se va mai efectua nicio plată ulterioară.

Atentie
In ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.

În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe capacitatea de cazare construita/modernizată prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3 - 4 locuri/ căsuță, fără a fi limitat numărul căsuțelor, iar pentru bungalowuri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexa 1(6) a acestui act normativ. Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile. Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE

Nu sunt eligibile

- cheltuielile cu achiziţionarea de utilaje şi echipamente agricole aferente activităţii de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităţilor Economice Naţionale, precum şi producerea şi comercializarea produselor din Anexa I la Tratat;
- cheltuielile aferente domeniilor exceptate în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziţionarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepţia:

- costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
- cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole;
- cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de Finanțare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal şi pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare, cu excepţia celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenţii pentru dobândă sau a unei subvenţii pentru comisioanele de garantare;
b. achiziţionarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente măsurii din SDL.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapuneri geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector

2.5 PRINCIPII ŞI CRITERII DE SELECŢIE A PROIECTULUI

Pentru această măsură **pragul minim** este de 15 puncte şi reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanţare.

Cererile de finanţare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim **nu pot fi depuse**.

Nr. Crt.	**Criterii de selecție**	**Punctaj**
1	**Criteriul activităților inovative, care se realizează pentru prima dată la nivelul teritoriului *** Inovația se poate referi la introducerea unui produs nou, a unui proces nou, a unei organizații sau a unei noi piețe. Inovația poate implica transferul și adaptarea de tehnologii, tehnici, metode produse etc. Dezvoltate în altă parte, modernizarea cunoștințelor tradiționale și găsirea unor soluții noi la problemele rurale preexistente, pe care intervențiile altor metode nu le-au putut rezolva într-un mod satisfăcător și durabil.	**15 p**
2	**Criteriul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată.**	**max. 20 p**
	2.1. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent mai mare de 50% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	20 p
	2.2. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent mai mare de 40% și până la 50% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	15 p
	2.3. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent mai mare de 30% și până la 40% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	10 p
3	**Criteriul prioritizarii domeniilor de activitate**	**max. 35 p**
	3.1 Proiecte ce vizează servicii (cu excepția serviciilor medicale, sanitar-veterinare și de agroturism). Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN fferent serviciului scorat.	35 p
	3.2 Proiecte ce vizează activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare. Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității scorate	25 p

	3.3 Proiecte ce vizează activități de agroturism sau mestesuguri. Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității scorate	15 p
4	**Criteriul creării de noi locuri de muncă şi al profesionalizării ******	**Max. 25 p**
	4.1 Minim 3 locuri de munca nou create (din cele 3 noi locuri de munca minim 1 loc de munca trebuie sa fie destinat persoanelor dezavantajate - someri, femei, minoritati, etc.)	20 p
	4.2. Minim 2 locuri de munca nou create (din cele 2 noi locuri de munca minim 1 loc de munca trebuie sa fie destinat persoanelor dezavantajate - someri, femei, minoritati, etc.)	10 p
	4.3 Minim 1 loc de munca nou creat .	5 p
	4.4 Minim 1 loc de munca nou creat pentru o persoana cu studii superioare sau calificare in domeniul proiectului ***	5 p
5	**Criteriul sprijinirii activităților pentru tineri, femei sau minorități, în special cei/cele care participă la activităţile centrelor finanţate prin M6/6B.********	**Max. 5 p**
	5.1 Activități pentru tineri, femei sau minorități ce participă la activităţile centrelor finanţate prin M6/6B.	5 p
	5 .2 Activități pentru tineri, femei sau minorități	3 p
	Total	**100 puncte**

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a beneficiarului.

Inovare - Măsura sprijină dezvoltarea de activități inovative care se realizează pentru prima dată în teritoriul GAL, care oferă soluții pentru rezolvarea problemelor socio-economice și fructifică oportunitățile existente. Diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului. De asemenea, dezvoltarea activităților turistice determină afluxul de turiști care aduc inovare pe cuprinsul teritoriului prin know-how și mentalități noi.

***Se va acorda punctaj la CS1 daca introducerea metodelor inovative rezulta din planul de afaceri.**

**** Noile locuri de munca trebuie sa fie cu norma intreaga, pe perioada nedeterminata. – se verifica la ultima cerere de plata.**

***** Se va acorda punctajul de la SCS 4.4 suplimentar fata de punctajele acordate la SCS 4.1-4.3**

****** Indeplinirea criteriului de selectie 5 se reia la ultima cerere de plata cand se verifica existenta documentelor ce dovedesc indeplinirea acestui criteriu. Referitor la centrele finantate prin M6/6B verificarea se face raportat la fisa masurii M6/6B si nu obligatoriu la investitiile efectiv realizate prin aceasta masura.**

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie sa fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, in teritoriul GAL.

Atenţie! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, un certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE – DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfăşoare o activitate agricolă – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - la momentul depunerii cererii de finanțare. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).
- În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedita de asemenea si in cazul in care actionarul majoritar absolut (care detine minimum 50%+1 din actiunile/partile sociale ale solicitantului) a desfăşurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de finanțare;
- Exploatația agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);
- Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Nivelul de confort şi calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă;
- Pensiune agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcţionând în locuinţele cetăţenilor sau în clădire independentă, care asigură în spaţii special amenajate cazarea turiştilor şi condiţiile de pregătire şi servire a mesei, precum şi posibilitatea participării la activităţi gospodăreşti sau meşteşugăreşti.
- În pensiunile agroturistice, turiştilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizaţi de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiştilor şi de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune. La cea de-a doua tranșă de plată beneficiarii vor depune obligatoriu Autorizatia sanitar-veterinară.
- Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfăsura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat**.**

Atenție! Prognoza de venituri trebuie sa reflecte veniturile din activitatile aferente codului/ codurilor CAEN pentru care se solicita finantare, așa cum este specificat și în titlul sectiunii din Planul de Afaceri respectiv *Prognoza veniturilor si evolutia activitatii propuse prin proiect.*
În cazul în care, în prognoza de venituri sunt incluse venituri și din alte activități aferente unor coduri CAEN pentru care nu se solicită finanțare în proiect, la evaluarea proiectelor aceste venituri nu vor fi luate în considerare pentru calculul procentului de minim 30% .

- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică de tipul pensiune agroturistica este considerată investiţie nouă;
- Pentru investiţiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă / schimbarea desținatiei unei cladiri) suprafata de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioare, în vederea evitării supra-aglomerării şi a fragmentării excesive a peisajului natural;
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investiţional în circuitul turistic Beneficiarul trebuie să respecte cerinţele de mediu specifice investiţiilor în perimetrul ariilor naturale protejate.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

• Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.

• Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping

• Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/ sau căsuțe de tip camping și/ sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote

• Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare

• Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxiM 3 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini

• În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri).

• Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow

• Beneficiarul trebuie să respecte cerinţele de mediu specifice investiţiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranşă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

• Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.

• Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investiţional în circuitul turistic

• Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote

Atenție! În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de a doua tranşă de plată, proiectul devine neeligibil.

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil
- este de 35.000 de euro/proiect
Atenție! Nu se alocă sume intermediare.

- se acordă în baza unui Plan de afaceri
- se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1407/2013;

- nu trebuie să depăşească 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția **întreprinderilor unice care efectuează transport** de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care **sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.**

Sprijinul se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

• 80% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;

• 20% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși 33 luni de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanţare depusă pe masura M3/6A, s-ar depăşi plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), **proiectul va fi declarat neeligibil.**

Ajutoarele *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poştale sau de curierat ori colectarea deşeurilor sau serviciile de prelucrare, nu sunt considerate servicii de transport.

Potrivit art. 9 litera c) din OMADR 1731/2015, *data acordării ajutorului de minimis se considera data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic naţional aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.*

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Capitolul 3 ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MASURA 3/6A

În cazul sprijinului pentru înfiintarea de activităţi neagricole în zone rurale se aplică principiul finanţării nerambursabile sub forma unei prime/sume forfetare.

Un solicitant al sprijinului prin masurii 3/6A poate depune în acelaşi timp proiecte pentru alte submăsuri/ măsuri din cadrul PNDR (exceptand 6.2) pentru a fi cofinanţate prin FEADR cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii:

a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;

b) nu sunt create condiţiile pentru a obţine în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

c) dacă proiectele nu formează împreună un flux tehnologic.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ŞI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Dosarul Cererii de Finanţare conţine Cererea de Finanţare însoţită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi depuse in dublu exemplar la sediul GAL.
Formularul standard al Cererii de Finanţare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid şi este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet a GAL.
Este obligatorie completarea **anexelor „*Indicatori de monitorizare*" şi „*Factori de risc*" -** părți integrante din Cererea de Finanțare, cu **respectarea formatului standard și a conținutului acestora. Se completează doar informaţiile solicitate!**
Atenție! Nu se adaugă alte categorii de indicatori şi nici alţi factori de risc în afara celor incluşi în anexele menţionate mai sus!
Cererea de Finanţare trebuie însoţită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanţarefac parte integrantă din aceasta.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANŢARE

Completarea Cererii de Finanţare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secţiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanţare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanţare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanţare trebuie completată într-un mod clar şi coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informaţiile necesare şi relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia şi în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Pagina (de la..... până la.....)

Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

La întocmirea cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb EURO-RON publicat pe pagina web a Băncii Central Europene (www.ecb.int), la secțiunea http: www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html - valabil la data întocmirii cererii de finanţare.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Dosarul Cererii de Finanţare ce cuprinde Cererea de Finanţare completată și documentele ataşate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanţare), va fi depus în format fizic la sediul GAL, dacă nu se specifică alftel în cadrul Anunțului de lansare a sesiunii de depunere.
Solicitantul va depune doua dosare complete ale cererii de finantare (original+copie) impreuna cu doua CD care contin scan dupa intregul dosar original, impreuna cu Cererea de finantare si Planul de afaceri in format editabil. Documentele prezentate in copie vor purta mentiunea ,,Conform cu originalul".

Dosarul Cererii de finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate în ordine de la ,,1" la ,,n" în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde ,,n" este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

Dosarul cererii de finantare trebuie sa fie legat si sigilat, iar documentele vor fi opisate si semnate/stampilate.

Solicitantul trebuie să se asigure ca rămâne în posesia unui exemplar complet al dosarului Cererii de Finanțare, în afara celui pe care îl depune.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Verificarea Cererilor de Finanţare se realizează de către GAL.

A. VERIFICAREA CONFORMITĂŢII CERERII DE FINANŢARE

Verificarea conformităţii Cererii de Finanţare şi a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fişei de verificare a conformitatii" anexa la prezentul Ghid.

După verificare pot exista două variante:
- Cererea de finanţare este declarată neconformă;
- Cererea de finanţare este declarată conformă.

Solicitantul va fi înștiințat in scris asupra conformității/neconformității Cererii de Finanțare.

Dacă Cererea de finanţare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare

Dacă Cererea de Finanţare este declarată neconformă dosarul original al Cererii de finanțare va fi restituit solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Depunerea cererilor de finantare se face numai în perioada de depunere a sesiunii publicată pe site-ul GAL.

.

B. VERIFICAREA ELIGIBILITĂŢII CERERII DE FINANŢARE

Verificarea eligibilităţii este efectuată în baza documentelor depuse de către solicitant, pe suport letric.

Verificarea eligibilităţii tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilităţii solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate;

GAL îşi rezervă dreptul de a solicita documente sau informaţii suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată că este necesar. Informatiile suplimentare se vor solicita de catre evaluatori in scris, iar raspunsul va fi transmis in scris si scanat pe CD.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situaţii:
- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție.

Dacă Cererea de Finanţare este declarată neeligibilă dosarul original al Cererii de finanțare va fi restituit solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

C. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANŢARE

Angajatii GAL pot realiza vizita pe teren in vederea eligililitatii Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informaţiile cuprinse în documentele cererii de finantare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situaţii:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil şi va avea un punctaj.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expert, acesta poate contesta rezultatele verificării. Contestația va fi depusă in scris în maxim 3 zile lucrătoare de la data vizitei pe teren la sediul GAL.

D. VERIFICAREA CRITERIILOR DE SELECȚIE

Verificarea îndeplinirii criterilor de selecție şi acordarea punctajului se realizează pe baza formularului „Fişă de verificare a criterilor de selecție".

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor atașate acesteia și a anexelor la prezentul ghid.

4. SELECŢIA PROIECTELOR

Selectia proiectelor va fi realizata de Comitetul de selecţie constituit in acest sens la nivelul GAL, format din reprezentanţi ai partenerilor din Grupul de Acţiune Locală, propuşi şi votaţi de către Consiliul Director.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR.

Se va publica un Raport de Selecţie, pe site-ul GAL şi la sediul acestuia. În baza Raportului de selecţie publicat, GAL notifică în scris potenţialii beneficiari cu privire la rezultatul evaluării proiectului, comunicându-li-se termenul de depunere a contestaţiilor şi modalitatea în care pot fi depuse contestaţii. Analiza contestaţiilor privind eligibilitatea proiectelor se va realiza de Comisia de contestaţii. În urma evaluării contestațiilor, Comisia de Contestaţii întocmeşte un raport de contestaţii, care va cuprinde rezultatul contestaţiilor, în urma căruia se va realiza Raportul de Selecție rectificat. Dupa parcurgerea

procedurii de selectie si dupa caz, a celei de departajare, Comitetul de Selectie elaboreaza Raportul de Selectie aprobat de Preşedintele GAL. După verificarea raportului de selectie aprobat sau primirea raportului de selectie rectificat, GAL va notifica solicitantii privind rezultatele procesului de selectie, cu exceptia solicitantilor care au fost deja notificati ca urmare a aprobarii raportului de selectie.

Selecţia proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecţie în cadrul alocării disponibile.

În cazul proiectelor cu același punctaj departajarea acestora se va face în ordinea contributiei la indicatorii de monitorizare a masurii.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași contributie la indicatorii de monitorizare ai masurii, departajarea acestora se va face în ordinea descrescătoare a procentului propus în Planul de afaceri pentru producţia comercializată/serviciile prestate.

Solicitanţii, după consultarea Raportului selectie au posibilitatea de a depune Contestaţii.
Contestaţiile vor putea fi depuse la sediul GAL, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea Notificării.

In cazul în care notificarea se face pe cale poştală, se va transmite prin intermediul unei scrisori recomandate, cu confirmare de primire şi se consideră primită de destinatar la data menţionată de oficiul poştal primitor pe această confirmare. Dacă notificarea este transmisă prin e-mail sau fax, aceasta se consideră primită în prima zi lucrătoare după ziua în care a fost expediată.

Contestaţia depusă trebuie să fie însotită de Notificare şi de documente justificative.

Contestaţiile se soluţioneaza de către o Comisie constituită la nivelul GAL.

Dupa soluţionarea contestaţiilor, se va întocmi și aproba Raportul de evaluare a contestatiilor, **Raportul de selecţie final (acestea doua vor fi publicate pe site-ul GAL) si se va transmite o notificare scrisa solicitantilor.**

În situația în care, în cadrul aceleiași sesiuni, un solicitant declarat eligibil și selectat de GAL se retrage și rămâne astfel o sumă disponibilă, această sumă poate fi alocată unui alt solicitant declarat eligibil, dar care nu a fost selectat de către GAL.

În situația în care un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL este declarat neeligibil de către AFIR și rămâne în acest fel o sumă disponibilă, această sumă poate fi realocată unui alt solicitant declarat eligibil, dar neselectat de GAL, în cadrul aceluiași apel. În acest sens, se va întocmi o listă cu proiectele eligibile neselectate, în ordinea descrescătoare a punctajului și cu respectarea criteriilor de departajare; aceste proiecte vor putea fi finanțate pe baza ierarhizării lor, în limita fondurilor disponibile și după emiterea de către GAL unui Raport de selecție suplimentar.

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții AFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare, care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020.

Se recomandă solicitantului/ beneficiarului consultarea integrală a textului Deciziei de Finanţare şi Anexelor la aceasta şi asumarea celor prevăzute în aceasta şi anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Durata de execuţie a Contractului de Finanţare este de maximum 60 de luni și cuprinde:

- durata de realizare a obiectivelor şi implementarea corectă a Planului de afaceri, de maximum 33 de luni de la semnarea contractului şi reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune cererea pentru a doua tranşă de plată, la care se adaugă :
- maximum 90 de zile calendaristice pentru efectuarea celei. de-a doua tranşe de plată .

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuţie a Contractului de Finanţare, la care se adaugă 3 ani de monitorizare de la data ultimei plăţi efectuate de către Autoritatea Contractantă.

In perioada de monitorizare beneficiarul se obligă:

- să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate şi de selecţie
- să nu modifice obiectivele prevăzute în Planul de Afaceri, parte integrantă din Decizia şi Cererea de Finanţare
- să nu înstrăineze investitia
- să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanţat.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanţării din FEADR **care**, după selectarea/contractarea proiectului, precum şi în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul şi dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanţare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finantare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

Modificarea Contractului de Finanţare se realizează în următoarele condiții :

- numai în scris,
- **numai în cursul duratei de execuţie** a acestuia stabilită prin contract
- **nu are efect retroactiv**
- **cu acordul ambelor părţi** prin :
  - o act aditional,
  - o notificare de acceptare
  - o notă de aprobare

Atenție! Excepție fac situațiile în care intervin **modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile** când **Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul** cu privire la aceste modificări, iar **beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.**

Cazuri acceptate:

- în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a reprezentantului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoţită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislaţia în vigoare de autorităţile competente.
- în cazul modificării Planului de afaceri, Beneficiarul se obligă să depună documentaţia aferentă cu cel puţin 3 luni înainte de depunerea tranşei a doua de plată. Pe parcursul duratei de execuţie, pot fi aprobate maximum două modificări ale Planului de afaceri.
- Nu se acceptă modificări ale obiectivelor menționate în Planul de Afaceri și a procentelor aferente acestora.

Conform prevederilor art 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 *"În sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „**forța majoră" și „circumstanțele excepționale**" sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:*

(a) decesul beneficiarului;

(b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;

(c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investitia;

(d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiţiei;

(e) exproprierea întregii investiţii sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii Cererii de Finanţare."

În situația apariţiei **forţei majore/ circumstanţelor excepţionale**, durata de execuţie a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă iar beneficiarul are următoarele obligaţii: de a notifica AFIR în **maximum 5 zile de la producerea** evenimentului;

- de a prezenta AFIR **documente justificative** emise de către autorităţile competente **în maximum 15 zile** de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR **în maximum 5 zile de la încetarea** producerii evenimentului.

În cazul apariţiei forţei majore/circumstanţelor excepţionale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, **nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranşă şi**, în cazul în care situaţia nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de Finanţare, **nu se va mai acorda sprijinul aferent tranşei a doua.**

3.3 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE PLATĂ

Dosarul Cererii de Plată se depune de beneficiar la sediul GAL, pe suport de hârtie şi pe suport electronic (CD) in dublu exemplar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Anexa III – Instrucţiuni de plată la Decizia de Finanţare.

După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

Beneficiarii au obligatia de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificarile și completarile ulterioare și anexele la acesta.

Atenție! Sprijinul financiar acordat trebuie utilizat în scopul activității propuse prin proiect și nu în interes personal!

Cea de a doua tranșă va fi utilizata exclusiv pentru dezvoltarea afacerii propuse prin proiect (în Planul de afaceri) cu respectarea cerințelor privind eligibilitatea/neeligibilitatea cheltuielilor prevăzute în OMADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 4 INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANŢARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE)

1. Plan de afaceri

2.1 Situaţiile financiare (bilanţ – formularul 10, contul de profit şi pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administraţia Financiară.
Exceptie fac intreprinderile infiintate in anul depunerii cererii de finantare
sau
2.2 Declaraţie privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administraţia Financiară (formularul 200), insotita de Anexele la formular, in care rezultatul brut obtinut in anul precedent depunerii proiectului sa fie pozitiv (inclusiv 0)
şi/sau
2.3 Declaraţia privind veniturile din activităţi agricole impuse pe norme de venit (formularul 221),
sau
2.4 Declaraţia de inactivitate înregistrată la Administraţia Financiară, în cazul solicitantilor care nu au desfăşurat activitate anterior depunerii cererii de finantare.

Pot apărea următoarele situații:
a) În cazul solicitanților infiintati in anul depunerii proiectului, acestia nu vor depune suituatiile financiare.
b) În cazul in care anul precedent depunerii Cererii de Finantare este anul infiintarii, nu se analizeaza rezultatul operational din contul de profit si pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi si negativ.
c) În cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterioară depunerii proiectului şi au depus Declaraţia de inactivitate (conform legii) la Administraţia Financiară în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanţare solicitantul va depune ***Declaraţia de inactivitate*** înregistrată la Administraţia Financiară.
Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale si persoane fizice autorizate: Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pe care solicitanții trebuie să le prezinte pentru terenurile și clădirile aferente obiectivelor prevăzute în Planul de Afaceri
Pentru situaţia în care **terenul urmează să fie achiziţionat ulterior semnării Contractului de Finanţare documentele de proprietate vor fi prezentate la a doua tranşa de plată**.

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achizitia de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune, încheiat în conformitate cu legislaţia în vigoare, care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafaţa concesionată la zi - dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea şi dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces;
- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investiţiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul şi-a respectat graficul de plată a redevenţei şi alte clauze.

c) Dreptul de superficie - contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b si c de mai sus vor fi însoțite de documente cadastrale şi documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte inscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fara montaj sau al caror montaj nu necesita lucrari de constructii si/sau lucrari de interventii asupra instalatiilor existente (electricitate, apa, canalizare, gaze, ventilatie etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puţin 10 ani incepand cu anul depunerii cererii de finantare care să certifice, după caz:

a) dreptul de proprietate privată,
b) dreptul de concesiune,
c) dreptul de superficie,
d) dreptul de uzufruct;
e) dreptul de folosinţă cu titlu gratuit;
f) împrumutul de folosință (comodat)
g) dreptul de închiriere/locațiune

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepţiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectand una dintre cele 2 condiţii (situaţii) de mai jos:
A. vor fi depuse în copie și însoțite de:

- **Documente cadastrale şi documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte inscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI),** în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU
B. vor fi incheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publica sau dobandite printr-o hotarare judecatoreasca.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenţie! În situaţia în care imobilul pe care se execută investiţia nu este liber de sarcini (ipotecat în vederea constituirii unui credit) se va depune acordul creditorului privind execuţia investiţiei şi graficul de rambursare a creditului. *Acest document va fi adăugat la Cererea de finanțare în câmpul ''Alte documente"*

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care deţin în coproprietate soţ/soţie, terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:
"În cazul solicitanţilor Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care deţin în proprietate terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice împreună cu soţul/soţia, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât şi declaraţia soţului/soţiei prin care îşi dă acordul referitor la realizarea şi implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.
Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul ''Alte documente".

4. Extras din Registrul agricol în copie cu ştampila primăriei şi menţiunea "Conform cu originalul"– in cazul proiectelor care prevad activitati agroturistice

5. Pentru întreprinderile care au autorizat/autorizate codul/codurile CAEN propus/e prin proiect se solicită obligatoriu **o Declarație întocmită şi asumată prin semnatură de un expert contabil,** din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea pentru care a solicitat finanțare
6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator/ PFA, titular II, membru IF)

9. Declaraţie privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa 4) din Ghidul solicitantului). Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

10 Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarele de minimis (Anexa 5 din Ghidul Solicitantului).

11 **Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului că nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6 din Ghidul Solicitantului)**

14 Certificat constatator emis cu maxim 30 de zile inaintea depunerii cererii de plata de catre Oficiul National al Registrului Comertului.
Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerţului din care sa rezulte faptul ca solicitantul are capital privat 100% si codul CAEN conform activitaţii pentru care solicită finanţare, existenţa punctului de lucru (dacă este cazul) şi că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006, republicată". Daca actionarii solicitantului sunt actionari in alte societati se vor atasa inclusiv certificare constatatoare ale respectivelor societati pana la proprietarii finali, pentru a se putea determina caracterul autonom , partener sau legat al solicitantului.

15 Certificatul privind inscrierea in Registrul Unic de Identificare APIA

16 Copia actului de identitate a fiecarui asociat (daca este cazul)
17 Declaratie pe propria raspundere GAL

18 Ultima cerere unica de plata pe suprafata depusa la APIA (daca este cazul)
19 Extras din Registrul National al Exploatatiilor ANSVSA/Adeverinta de la medicul veterinar de cicumscriptie (daca este cazul)

20 Documente care dovedesc incadrarea intr-un grup social defavorizat (ex. pentru romi se va prezenta dovada apartenentei la etnia roma – adeverinta de la primarie, prefectura sau Partida Romilor) – daca este cazul

21. Declaratie privind prelucrarea datelor cu caracter personal

22 Alte documente (după caz)

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Certificate de cazier judiciar al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 si 7.2 in Cererea de Finanțare);

Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcţia Generala a Finanţelor Publice şi de primăriile pe raza cărora îşi au sediul social şi punctele

de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) şi, dacă este cazul, graficul de reeşalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 si 8.2in Cererea de Finanțare);

Adresa emisa de institutia finaciara (banca/trezorerie) din care să rezulte denumirea și adresa băncii precum și codul IBAN al contului în care se derulează operaţiunile cu AFIR aferente proiectului FEADR. Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului. (doc. 12 in Cererea de Finantare)

Certificat de cazier fiscal al solicitantului (doc. 13 in Cererea de Finanțare)

4.2.1 DOCUMENTELE NECESARE LA A- II-A TRANŞĂ DE PLATĂ

Autorizația de funcționare.
Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de tipul pensiunilor agroturistice, din Autorizația de funcționare (sau avizele/ autorizatiile aferente), trebuie să reiasă că agropensiunea este autorizată pentru a oferi masa turiștilor cazați.
Documentele de proprietate pentru teren – pentru situația în care beneficiarul a propus în Planul de afaceri achiziție de teren;
Certificatul de membru al unei Agenţii Naţionale de Turism sau contractul încheiat cu o agenţie de turism autorizată privind introducerea obiectivului în circuitul turistic (pentru agro-turism).
Certificatul de clasificare a obiectivului turistic (pentru agro-turism).
Daca prin intermediul proiectului se prevede realizarea/modernizarea imobilelor:
• Autorizația de construire
• Proces verbal de receptie la terminarea lucrarilor.
• Dovada locurilor de munca nou create, daca este cazul – contracte de munca + extras REVISAL+documente studii angajati.
Alte documente justificative (detaliate în Instrucţiunile de plată).

Pentru obţinerea avizelor/ notificărilor/ autorizațiilor, solicitanţii vor trebui să depună documentaţia necesară pentru eliberarea acestora, la instituțiile competente, conform reglementărilor legale in vigoare.
De exemplu, pentru obținerea Notificării de asistenţă de specialitate de sănătate publică se vor depune: cerere şi documente aferente specifice domeniului activităţii; schiţa de amplasare în zonă, proiectul obiectivului din care să reiasă circuitele funcţionale, destinaţia spaţiilor şi suprafeţele acestora, după caz; memoriul tehnic privind descrierea obiectivului şi a activităţii care se desfăşoară sau se va desfăşura în acesta, după caz; dovada achitării tarifului de asistenţă de specialitate de sănătate publică, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1030/2009 privind aprobarea procedurilor de reglementare sanitară pentru proiectele de amplasare, amenajare, construire şi pentru funcţionarea obiectivelor ce desfăşoară activităţi cu risc pentru starea de sănătate a populaţiei.

4.3 DICŢIONAR DE TERMENI

Activitate agricolă conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:
- producţia, creşterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor şi deţinerea acestora în scopuri agricole;

- menţinerea unei suprafeţe agricole într-o stare care o face adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, fără nicio acţiune pregătitoare care depăşeşte cadrul metodelor şi al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activităţi minime pe suprafeţele agricole menţinute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin păşunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru păşunat, activitatea minimă constă în păşunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.
- în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară reprezintă activitatea care se desfăşoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activităţii principale sau activitatii de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfăşurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate mesteşugărească - producerea şi comercializarea produselor care păstrează specificul execuţiei manuale şi artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operaţii executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea mesteşugurilor, a meseriilor, a produselor şi serviciilor cu specific tradiţional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecţionarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale şi textile, confecţionarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc)**;**

Activități productive – activitati in urma carora se realizeaza unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a incheiat, care au parcurs in intregime fazele procesului de productie si care sunt utilizate ca atare, fara sa mai suporte alte transformari, putand fi depozitate in vederea livrarii sau expediate direct clientilor: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități turistice - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică);

Beneficiar – persoană fizică autorizată care a încheiat un Contract de Finanţare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR; În înţelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 şi conform definiţiei din PNDR 2014 - 2020,

Cererea de Finanţare – reprezintă solicitarea depusă de potenţialul beneficiar în vederea obţinerii finanţării nerambursabile;

Data acordării ajutorului de minimis – data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condiţiilor şi criteriilor minime de către un solicitant aşa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanţare şi Contractul de finanţare pentru FEADR;

Evaluare – acţiune procedurală prin care documentaţia pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condiţiilor minime pentru acordarea sprijinului şi pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploataţia agricolă - este o unitate tehnico-economică ce îşi desfăşoară activitatea sub o gestiune unică **ş**i are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole şi/sau activitatea zootehnică.

Fermier înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup şi membrii săi îl deţin în temeiul legislaţiei naţionale, a cărui exploatație se situează pe teritoriul Romaniei şi care desfășoară o activitate agricolă.

Fişa măsurii – descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiţie, menţionează categoriile de beneficiar şi tipul sprijinului;

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terţilor, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Grup de Actiune Locala (GAL) - reprezinta parteneriate privat–publice active, constituite din reprezentanți ai sectorului public, sectorului privat și societății civile, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc şi gospodăresc împreună, având buget comun, şi care, după caz, lucrează împreună terenul sau întreţin animalele, consumă şi valorifică în comun produsele agricole obţinute. Gospodăria poate fi formată şi dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înţelegere, locuiesc şi se gospodăresc împreună**.**

Industrii creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Intreprindere - orice entitate care desfăşoară o activitate economică pe o piaţă, indiferent de forma juridică, de modul de finanţare sau de existenţa unui scop lucrativ al acesteia;

Intreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Intreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:
i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată" se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social" include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății" se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la
Directiva 2013/34/UE.
iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Intreprindere unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:
i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.
Întreprinderile care întreţin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele
i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiţia nouă - cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii, echipamente si/sau dotari, care se

realizează pentru construcţii noi sau pentru constructiile existente cărora li se schimbă destinaţia sau pentru
construcţii aparţinând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizaţiile de funcţionare şi nu-şi schimbă destinaţia iniţială.

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente si/sau dotari sau lucrările de construcţii şi instalaţii privind retehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcţiilor **aferente întreprinderilor în funcţiune şi cu autorizaţii de funcţionare valabile, fără modificarea destinaţiei iniţiale**;

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcţionând în locuinţele cetăţenilor sau în clădire independentă, care asigură în spaţii special amenajate cazarea turiştilor şi condiţiile de pregătire şi servire a mesei, precum şi posibilitatea participării la activităţi gospodăreşti sau meşteşugăreşti.

Perioada de implementare – reprezinta perioada de la semnarea contractului de finanţare până la data depunerii ultimei tranşe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanţare.

Produsele şi serviciile meşteşugăreşti, de mică industrie şi artizanale - sunt produsele şi serviciile executate de meşteşugari şi artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuţia manuală a meşteşugarului sau artizanului rămâne componentă substanţială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:
- sunt produse fără restricţii privind cantitatea şi folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
- natura specială a produselor meşteşugăreşti şi artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiţionale, simbolice şi semnificative din punct de vedere comunitar şi religios;
- cuprind o arie largă de obiecte şi activităţi, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele şi ornamentele tradiţionale, precum şi ale creaţiei populare din diferite genuri;
- produse şi servicii cu valoare artistică, dar şi utilitară, care păstrează specificul execuţiei manuale şi tradiţionale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii şi meşterii populari, care păstrează caracterul autentic şi specificul etnic şi/sau cultural al unei anumite zone.

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanţare şi în cazul în care Cererea de Finanţare va fi selectată, semnează Contractul de Finanţare. Acesta trebuie să aibă responsabilităţi şi putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societăţii;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potenţial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea

350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.
Spatiu eligibil LEADER – in acceptiunea acestei masuri cuprinde totalitatea Unitatilor Administrativ ***Teritoriale partenere, impreuna cu satele componente.***

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuţia Uniunii Europene şi a Guvernului României;

Sumă forfetară -sumă fixă în procent de 100% prestabilită la un anumit cuantum fără a mai fi necesar cofinanțarea din partea beneficiarului.

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

4.4 ABREVIERI

AFIR – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale – instituţie publică subordonată MADR care derulează FEADR;
AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Naţional de Dezvoltare Rurală;
ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;
CRFIR - Centrul Regional pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel naţional există 8 Centre Regionale).
FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanţare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
GAL – Grup de Actiune Locala
MADR – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale;
OJFIR – Oficiul Judeţean pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel judeţean a AFIR (la nivel naţional există 41 Oficii Judeţene);
PNDR – Programul Naţional de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR şi care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

4.5 LEGISLAŢIE EUROPEANĂ ŞI NAŢIONALĂ APLICABILĂ

Legislaţia europeană
Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu
modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările şi
completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții
tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului
în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE)
nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările şi completările ulterioare
Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările şi completările ulterioare.
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;

Legislaţia naţională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităţilor economice de stat ca regii autonome şi societăţi comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societăţile comerciale – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr 82/ 1991 a contabilităţii – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 36/1999 privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea 566/2004 a cooperaţiei agricole, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea 85/2006 privind procedura insolventei, cu modificarile si completarile ulterioare.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional aprobată prin Legea 190/2009.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanţi în afaceri, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa Guvernului 124/1998 privind organizarea şi funcţionarea cabinetelor medicale;

Ordonanţa Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activităţii de soluţionare a petiţiilor, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conţinutului-cadru al documentaţiei tehnico-economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului naţional de dezvoltare rurală cofinanţate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/2007 pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordin 17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare şi controlul oficial al unităţilor în care se desfăşoară activităţi de asistenţă medical-veterinară.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările şi completările ulterioare;
Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităţilor/centrelor de colectare/exploataţiilor de origine şi a mijloacelor de transport din domeniul sănătăţii şi al bunăstării animalelor, a unităţilor implicate în depozitarea şi neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman şi a produselor procesate, cu modificările şi completările ulterioare;
Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările şi completările ulterioare;
Ordinul nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;
Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea şi depunerea situaţiilor financiare anuale şi a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unităţile teritoriale ale Ministerului Finanţelor Publice, cu modificările şi completările ulterioare;
Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcţiuni de cazare şi alimentaţie publica, a licenţelor şi brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Turism nr. 65/2013 ;
Ordinul MADR nr.1731/2015 privind privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spaţiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole" ;
Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare a contestaţiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014- 2020;
Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2016) 862/ 09.02.2015;
Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spaţiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole;

4.6 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetăţean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanţare a masurilor GAL Zona de Campie, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanţarea propriilor proiecte de investiţii pentru dezvoltare rurală.

GAL Zona de Campie vă stă la dispoziţie de luni până vineri între orele 12 :30 și 16 :30 pentru a vă acorda informaţii privind modalităţile de accesare a fondurilor nerambursabile, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea implementarii SDL GAL Zona de Campie.

Experţii GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informaţie necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.
Însă, nu uitaţi că experţii GAL nu au voie să vă acorde consultanţă privind realizarea proiectului.

De asemenea, dacă consideraţi că sunteţi nedreptăţit, defavorizat sau sesizaţi posibile neregularităţi în derularea PNDR, nu ezitaţi să vă adresaţi în scris GAL, pentru soluţionarea problemelor.
Pentru a reclama o anumită situaţie sau pentru a sesiza eventuale neregularităţi, informaţi-ne în scris.
Trebuie să ţineţi cont că pentru a putea demara investigaţiile și aplica eventuale sancţiuni, reclamaţia sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conţină informaţii concrete, verificabile, precum și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamaţie sau sesizare.
Pentru a afla detalii privind condiţiile și GAL, consultaţi acest Ghid.

* * *